

sering af det samme Princip, at man vælger Myndigheder til at vurdere, hvad denne Jord er værd i Sammenligning med al anden Jord, et Udtryk for de Konjunkturer, hvorunder man lever og virker, og derfor faar man her en moderne Konjunkturafgift, som man ikke skal ødelægge, synes mig, ved at strække sig saa langt som til at sige: Ved Ejerskifte kan man faa Omvurdering. En saadan Bestemmelse kan have overordentlig uheldige Virkninger for Brugsforholdet. Den kan f. Eks. have den Virkning, at man faar en Ejendomshandel og et Ejerskifte, som er unaturligt. Hvis man tænker sig, at en Mand under Højkonjunkturer køber og faar til Brug et saadant Hjem, og der da kommer lavere Konjunkturer, og han ved, at hvis han afhænder sin Ejendom, kan hans Eftermand paa Grund af de lave Konjunkturer i hele sin Brugstid komme til at sidde med en Afgift, som er Udtryk for lave Konjunkturer, fremtvinger man kunstige Forandringer og giver Anledning til Spekulationer i Jordprissvingningerne, som ikke, synes mig, er mindre slemme end de, vi kender under normale Forhold. Det eneste rigtige er at holde Princippet klart og rent, at gennemføre en Brugsform, hvor Ejeren til enhver Tid svarer den Afgift, som det efter den Værdi, Jorden til enhver Tid har, tilkommer ham at svare.

Jeg nævner dette, fordi jeg meget stærkt vil understrege, at hvis man gaar paa Akkord angaaende dette Princip, forflygtiger man og ødelægger, synes mig, det gode Grundlag, det foreliggende Lovforslag hviler paa, at man for en Gangs Skyld lovfæster det gode gamle Afgiftsprincip, at en Landbruger i Danmark er bedst tjent med en Konjunkturafgift af sin Jord, naar denne Konjunkturafgift er et helt og fuldgyldigt Udtryk for, hvad man i saa Henseende kan kræve under de Forhold og Former, hvorunder Landbruget i det givne Øjeblik virker.

Hans Nielsen (Viborg Amts 1ste Valgkreds): Jeg kan i det væsentlige give Lovforslaget min Tilslutning. Det Spørgsmaal, som der særlig har været Strid om, Spørgsmaalet om, hvorvidt man skal gaa til periodiske Vurderinger eller til Vurderinger ved Ejerskifte, tror jeg ikke har saa megen Betydning, som det kunde se ud til. Vi har nemlig ganske vist i den sidste Tid haft en hurtig Opgang i Ejendomspriserne, men saaledes gaar det jo ikke altid. Der kan komme Nedgangstider, hvornaar ved man ikke, og som

Regel er Bølgebevægelsen frem og tilbage betydelig langsommere, end Bevægelsen opad i den sidste Tid har været.

Hovedsagen er, at den Jord, som er i offentligt Eje, og som nu ikke udnyttes tilstrækkeligt, kan blive udnyttet bedre. Der er nævnt, at der særlig er taget Sigte paa Præstegaardsjorderne som Udstykningsobjekter, og jeg har forstaaet de hidtil fremkomne Udtalelser saaledes, at der her ingen Begrænsning skulde være, men at al til Præstegaarde hørende Jord skulde udstykkes til Salg, saa at kun Haven bliver tilbage. Det synes jeg ikke er rigtigt. Selv om den nuværende eller den til enhver Tid værende Præst vil af med det hele, tror jeg, det vilde være en Fejl, om Lovgivningen gaar til at udstykke hele Præstegaardsjorden. Jeg anser det for at være i Præstens velforstaaede Interesse og ligeledes i Samfundets Interesse, at Præsten beholder et passende Stykke Jord, det vil sige et saa stort Stykke, at man ved Udstykning til almindelige Landbrugere vilde anse det for tilstrækkeligt til, naar det blev udnyttet paa rette Maade, at give et Udbytte, som en Familie kan leve af. Da Præstefamilien ogsaa skal leve, er det godt, at Præsten har Jorden at ty til, hvis Pengene skulde blive for lidt værd. Vi har set, hvor lidt de er værd i disse Tider, og ingen ved, hvad Fremtiden kan bringe. Det skaber Soliditet, at man ved, at naar alt andet glipper, har man den Jord, hvorpaa ens Føde kan avles, og de fleste Præster vil godt kunne overkomme at dyrke et saadant passende Stykke Jord. Mange Lærere, som nu er blevet frigjort for Landbrug, idet Embedsjorderne er solgte, har beklaget sig over, at dette er sket, thi de indser nu, at de vilde have været bedre stillede, hvis de havde haft et saadant lille Stykke Jord, som de havde i sin Tid, og som ikke var for stort. Paa samme Maade antager jeg, at Præsterne, naar al Præstegaardsjord er udstykket og solgt, til sin Tid vil komme til at se paa Sagen. De vil sikkert da sige: Det havde været bedre, om vi havde haft et Stykke Jord, hvorpaa vi kunde avle de nødvendige Livsfornödenheder, selv producere vor Mælk, avle vort Brødkorn o. s. v.

Under Forhandlingen er der blevet udtalt, at Foreninger, der er oprettede for at give sekundære Laan, altsaa anden Prioritetslaan, til deres Medlemmer, er gaaet for vidt. Jeg forstaaer ikke rigtig, at man, samtidig med at man anbefaler et Lovforslag, som giver meget mere i Laan af Statskassen, kan behøjde Folk,